

אדם דה לה האל

המחזה על רובין ומריון

מחבר: אדם דה לה האל (פעל במחצית השנייה של המאה ה-13)
כותר: המחזה על רובין ומריון
תרגמה לעברית מצרפתית אמצעית (ניב פיקרדי): איילת אבן-עזרא
תיווי: אודי ורזגר
הוצאה עצמית, 2022
כל הזכויות שמורות ©

הקדמה

המחזה של רובין ומריון מאת אדם לה האל הוא קומדיה חילונית ומוזיקלית יחידה במינה. היא נולדה בצפון צרפת של היום במחצית השנייה של המאה השלוש-עשרה, תקופה תוססת מבחינה תיאטרלית, מוזיקלית ופואטית. רוזנים ודוכסים עורכים טורנירים תיאטראליים ובהם הם מגלמים דמויות מן העבר הארתוריאני; עירוניים מגלמים דמויות של טרויאנים ויוונים ומבצעים מחזות מיסתורין; משוררים נודדים מתחרות שירה אחת לאחרת. המוזיקה הכנסייתית פורחת והופכת מורכבת יותר ויותר, ומחוץ לכנסייה, בחצר וברחובות, פעילים זמרים ונגנים בשלל כלים. שירים רבים מאת טרובדורים מועלים על הכתב בליווי תווים ומועתקים עבור ספריותיהם של פטרונים: לעתים כקובץ מאת מחברים שונים, ולעתים ככרך המוקדש ליצירותיו של משורר-מלחין – "singer songwriter" יחיד.

למן אמצע המאה השתים עשרה לערך פרח באירופה השירה המחורזת בשפה המדוברת במרחבים דוברי הצרפתית והגרמנית בסוגות עתיקות, ולצידן מומצאות סוגות חדשות. התקופה הזו מניבה שפע של שירה בנושאים מן הביבליה, חיי קדושים, רומנים היסטוריים על ימי טרויה, אלכסנדר הגדול, המלך ארתור ואביריו, וקרל הגדול, שירים קצרים ומשלים. לצידם מופיעים המחזות. מחזות נדירים ביותר נכתבו לטינית קודם לכן (ראו למשל את המחזות מאת הנזירה הרוטסויטה Hrotsvitha בת המאה העשירית). הם הסתמכו בעיקר על המסורת הקלאסית הלטינית ששרדה כתובה מאות שנים, בעוד הפרקטיקה התיאטרלית הקלאסית נכחדה. מחזות דתיים מעטים אחרים שאבו מהצגת אירועי הצליבה נכתבו והוצגו בקהילות כמרים או נזירים. מחבריהם של המחזות המחורזים החדשים בשפה המדוברת, לרוב אנשי כנסייה עירוניים זוטרים, שאבו חומרים מן הכנסייה, בתי הספר, החצרות, הפונדקים והכפרים.

העיר אראס (Arras) בפיקרדי התגאתה בסצנה תרבותית עירנית במיוחד. מתועד בה קיומן של שתי אגודות, האחת La Confrérie des jongleurs et bourgeois d'Arras מעין אגודה מקצועית, אחווה דתית ומועדון חברתי שקיבל לשורותיו ז'ונגלרים, טרובדורים, אבירים ועירוניים,¹ וה d'Arras, מוסד שעליו ידוע פחות, ושערך תחרויות שירה. ז'ן בודל (Jean Bodel), מחבר המחזה "הנס של ניקולס הקדוש", אולי המחזה הראשון בשפה המדוברת, פעל באראס בתחילת המאה השלוש עשרה.

גם אדם לה האל (מת סביב 1288) גר בעיר והיה חבר באחווה. כמו מחברים רבים אחרים מימי הביניים ידוע עליו מעט מאד. אדם היה מלחין פורה וחדשן של מוזיקה רב-קולית, ומחברם של שירי-ויכוח היתוליים על נושאי אהבה

¹ על איגודי המוזיקאים ראו Slocum, Kay Brainerd (1995). "Confrerie, Bruderschaft and Guild: The Formation of Musicians' Fraternal Organisations in Thirteenth- and Fourteenth-Century Europe." *Early Music History* 14:257-74

(jeux-partis).² לפני המחזה על רובין ומריון הוא חיבר גם מחזה נוסף, אף הוא יחיד במינו, שתורגם לעברית בשם "מחזה הפיות".³ זהו מחזה אוטוביוגרפי למחצה ומופיעים בו אדם, אביו, דמויות נוספות מן העיר, ודמויות מן הפולקלור האירופי כמו פיות הגורל וארלקין. יתכן שהוצג ברחובות העיר עצמה בהם הוא מתרחש, ואדם כותב את דמותו שם כמי שנקרע בין השאיפה ללמוד בפרוז ולהפוך למלומד ואיש כנסיה בכיר, או להתחתן ולהישאר באראס. אדם כתב גם שיר עליה אודות שארל מארטואה ("מלך סיציליה"), וסיים את חייו כנראה בשירותו כמוזיקאי בחצר ארטואה בסיציליה בשנות השמונים של המאה השלוש עשרה.

המחזה על רובין ומריון מעניק צורה בימתית מורחבת ומשעשעת לסוגה פואטית מקובלת בת הזמן, הפסטורלה: שיר קצר שבו מתאר המשורר את ניסיונות החיזור שלו אחר רועה בשילוב דיאלוגים, נסיונות שכוללים לעתים קרובות גם תקיפה של ממש.⁴ את הסוגה הזו פיתח אדם דה לה האל למחזה עליו בניב הפיקרדי של הצרפתית בת זמנו לאנסמבל של שבע דמויות מאופיינות היטב, ששולבו בו מנגינות, קטטות, משחקי חברה, דרמות קטנטנות, עקיצות, הקנטות וריקודים. אין דומה לו לפניו או אחריו עד המאה השמונה עשרה. יש שיאמרו שהוא משקף את האופן בו מדומיין מעמד הרועים הפשוט על ידי, או עבור, האריסטוקרטיה, אבל התמונות הללו שופעות חיים במידה מסחררת עבור היסטוריוניות של התקופה. התיאור הריאליסטי של משחקי החברה, הדינמיקה העדינה בין הדמויות ואפילו המאכלים, עשירים בפרטים מענגים ומשעשעים מחייהם של בני עיירה כפרית שכמותם לא מצויים לנו כלל בתעודות או שאנו שומעים עליהם ברמז בלבד במקורות מאוחרים יותר.

הטקסט שרד בשלושה כתבי יד שהועתקו סמוך לחיבורו בצורות שונות, וניתן להתבונן בהם במלואם או חלקית ברשת:

*Paris, Bibliothèque nationale de France, français, 25566, f.

39ra-48vb

<https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b54002413d.r=25566?rk=21459;2>

הנוסח המלא ביותר הקיים, הועתק בארטואה בין 1291 ל 1297, כולל מלים ותווים, וכן שתי תוספות.

*Aix-en-Provence, Bibliothèque Méjanes, 166 (A)

https://bvmm.irht.cnrs.fr/consult/consult.php?mode=vignettes&reproductionId=7120&VUE_ID=-1&panier=false&carouselThere=false&nbVignettes=tout&page=1&angle=0&zoom=&tailleReelle=

כתב יד שהועתק בראשית המאה הארבע-עשרה וכולל מספר בלתי רגיל של 132 איורים

² קובץ מאמרים זה יצא באחרונה ומקיף צדדים רבים ביצירתו: *Musical Culture in the World of Adam de la Halle*, Ed. Jennifer Saltzstein (Brill: Leiden, 2016)

³ אדם דה לה האל, **מחזה הפיות**, תרגמו חנה ושמואל שקולניקוב (ירושלים: כרמל, 1999).

⁴ רוב המחקרים על הפסטורלה בדרום צרפת של ימי הביניים הם בצרפתית, באנגלית אפשר להיוועץ כאן: Geri L. Smith, *The medieval French pastourelle tradition: poetic motivations and generic transformations*, Gainesville, University Press of Florida, 2009

*Paris, Bibliothèque nationale de France, français, 1569, f.
140ra-144vb
<https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b6000327c.r=1569?rk=1673828;0>

כתב יד מראשית המאה הארבע עשרה, לתווים הושאר מקום אך הם לא הועתקו.

בכתב היד הראשון ברשימה מופיע מעין פרולוג להצגה בהשתתפות צליין ודמויות נוספות, וכן סצנה נוספת, שמקומה בין השביעית והשמינית, ובמהלכה רובין פוגש בעיירה את שני נגני הקרנות. מעמדן של תוספות ("אינטרפולציות") אלו מוטל בספק, והחלטתי לוותר עליהן כאן כפי שעשו מספר מהדירים ומתרגמים אחרים, מפני שאני מקווה שהמחזה יועלה על הבמה בשלמותו ולא רציתי שיהיה ארוך ומייגע מדי. בכתבי היד מופיעים שמות הדוברים באדום ולעתים בשורה נפרדת, וטור שמספר ההברות בו מתחלק בין דוברים שונים מופיע כשורה אחת. כאן חלקי הטור מופיעים בנפרד, אך בהזחה שמצביעה על כך שהם חלק מטור יחיד. החלוקה לסצנות אינה מופיעה במקור והיא הצעה בלבד. המחזה זכה לעשרות מהדורות, מדעיות ואחרות, וכן לתרגומים לצרפתית מודרנית, איטלקית, גרמנית, ואנגלית ולהפקות רבות. מצאתי מצויינת ונוחה במיוחד את המהדורה של Olivier Bettens, שנערכה על פי כתב יד פריז 25566 וכוללת גם גלוסר מפורט. היא זמינה ברשת לכל דורש.⁵ נועצתי גם בתרגומים שונים לצרפתית ובתרגום ובתעתיק התווים של אקסטון וסטיבנס.⁶ כל טורי השיר במחזה הם בני שמונה הברות ולמעט יוצאי דופן בודדים, נחרזים בקופלטים-צמידים (אא בב גג דד...). שמרתי הן על המשקל ועל החריזה, לרוב באמצעים של המשורר עצמו: שימוש במילות מילוי כמו "כאן" לצורכי משקל; החלפה של ההטעמה (יאמבי/טרוכאי) במידת הצורך אך לא באמצע צמד; וחרוזה שמשתרעת ממושלמת – מילה שלמה בעלת משמעות שונה, דרך הברה מלאה, ועד תנועה משותפת בלבד. בביצוע כדאי מאד להרגיש את המשקל והחרוזה, הם מעניקים קצב, המשכיות ומרץ לדיאלוגים, במיוחד כשהצמידים נחלקים, כמקובל, בין הדמויות ובין הסצנות. השתדלתי לשמור על הסגנון המקורי הפשוט של לשון הדיבור במחזה, וגם לאפיין באמצעותו מעט את הדמויות (האביר מדבר בשפה גבוהה יחסית; גוטיה ובודון בני דודיו הבריונים, עם קצת סלנג).

למוזיקה ולריקוד מקום מרכזי במחזה. רובין, אהובה של מריון, הוא נגן ורקדן מוכשר, כישורים ששובים את ליבה ומופגנים במחזה. המחזה נפתח במריון המזמרת לעצמה, והאביר, רובין וגוטיה פוצחים גם הם בשיר במהלך המחזה ורובין ומריון רוקדים. הוארט, בן חבורה נוסף, ידוע בנגינתו במוזט, כמעט כל רכושו, כפי שרומזת דמות אחרת, ושני נגני קרנות מצטרפים למסיבה לקראת

⁵ Li gieus de Robin et de Marion, Edité d'après le manuscrit de la Vallière (Paris BN fr. 25566) par Olivier Bettens, Version électronique de référence sur <http://virga.org/Http://virga.org/>

⁶ *Medieval French Plays*, trans. Richard Axton and John Stevens (Oxford: Blackwell, 1971).

סיום המחזה, כשרובין מוביל את ריקוד הטרסק או הפרנדול הקבוצתי אל תוך היער.

המוזיקה פורסמה בכתב היד באופן אורגני לעמודות ותכנון הדף הרגיל ובתיווי המקובל לתקופה. אלו הן מנגינות חד קוליות והן מובאות כאן בתיווי מודרני ובעריכה קלה. לא נהוג היה לרשום את הליווי הכלי בכתבי היד. במאה התשע עשרה היו שהדפיסו עיבודים כליים לפסנתר והרכבים שהעלו הפקות והקליטו אותן במהלך המאה העשרים שילבו בהן לעתים מוזיקה מן התקופה. אם שולבה בהפקה המקורית מוזיקה כלית, היא נוגנה בהתאם להרכב הנגנים הנוכחים בהפקה ולפיכך נתונה להחלטת ההרכב הקיים בכל הפקה והפקה.⁷ סרטונים שמשחזרים את ריקוד הטרסק או הפרנדול המדיאבלי מצויים ברשת לרוב. במהלך הסצנה השניה רובין מדגים לבדו למריון תנועות ריקוד נוספות, סיבובים, עם היד, הצוואר והראש וכיוצא בזה, ובסצנה האחרונה הם גם רוקדים ריקוד זוגי. למרבה הצער, אין מקורות שיבהירו את אופי הריקוד – מדריכים מפורטים לריקוד יופיעו באירופה רק במהלך המאה החמש-עשרה, וממילא קשה להעביר זאת בכתב או בציור. סביר שהמבצעים עשו כראות עיניהם. המבצעים המודרניים מוזמנים לאלתר אף הם.

אשר לבמה, לתלבושות ולאביזרים, האירועים מתרחשים בשלוש זירות:

1. מקום ההתרחשות המרכזי, מעין קרחת יער שממנה יוצאים שני שבילים, ברקע כבשים רועות;
2. סף בית ברחוב בעיירה הסמוכה, שבו גרים גוטייה ובודון, ולידו שטח מרעה נוסף;
3. אזור סמוך לקרחת היער, שיחים מאחוריהם ניתן להסתתר. בדרך אליו פוגש האביר את רובין ולאחר מכן הוא ממשיך לשם יחד עם מריון.

מריון לבושה שמלה ומעין סינר, ובכיסו הסינר יש לה כיכר גבינה ולחמניה. לצדה יש גם סלסילה וקנקן מים. מאוחר יותר היא מעניקה לרובין זר פרחים. יתכן שהיא מחזיקה גם את מקל הרועים שהיא מספרת שרובין נתן לה. **אוברט**, או כפי שהוא מכונה בכתבי היד, **האביר**, רכוב על סוס. הוא לבוש בבגדי ציד (גלימה, מכנסיים וכובע) וחוזר מטורניר, כך שסביר שהוא חוגר גם חרב. הוא עונד כפפה ועליה בז שלראשו כיפת עור. בכל ההפקות המודרניות וסביר שגם בזו המדיאבלית השתמשו בבובות עבור הסוס והבז. בפעם השנייה שהוא חוזר יש איתו גם עוף מים כלשהו שצד בדרך. כתב היד המצוי בספריה העירונית של Aix-en-Provence (מספר מדף 166) עתיר איורים, ולמרות שהם ניזוקו, הם יכולים לתת מושג על מראה האביר כפי שדומיין על ידי המאייר.

רובין לובש מכנסיים קרועים במקצת. הוא מספר שאיחר מפני שהחליף את הלסוטה הקלה שלו במעיל צמר מחמם יותר, ומאוחר יותר הוא מהדק חגורה לפני הריצה אל הכפר. הוא מביא איתו תפוחים. יש לו גם ארנק וסיכה שאותם הוא מעניק למריון. כשהוא חוזר מהכפר בפעם הראשונה מריון שרה שהיא

⁷ Ragnard, Isabelle, « Le Jeu de Robin et de Marion. 7 Discographie commentée (ordre chronologique) », *Manuscrits, mètres, performances: les Jeux d'Arras, du théâtre médiéval? Journée scientifique organisée le 16 janvier 2009 à l'Université de Nantes*, éd. Véronique Dominguez, Benoît Cornulier et Julien Goeury, site Fabula (Colloques en ligne), זמין ברשת.

שומעת אותו מחלל בחליל קטן מכסף, וכשהוא שב בסצנה האחרונה הוא מביא עמו מוזט, מעין חמת חלילים פשוט.

פרונל חובשת כובע קש צבעוני שאותו תיתן ל"מלך" בשעת המשחק. היא לובשת סינר שאותו תפשוט בסצנה האחרונה כדי שישמש כמפה. בכיסיה יתגלו בהמשך שתי גבינות כבשים, חסה, לחם, מלח ושום.

גוטיה מביא איתו לסצנה החמישית קלשון ו**בוודון** מביא עמו מחבט או אלה. שניהם לבושים בדומה לרובין ומחזיקים/חוגרים גם שקיק או משהו דומה שבתוכו נמצא האוכל שהביאו לפיקניק: נקניק מומלח.

הוארט מביא איתו מוזט גם כן. שני נגני הקרנות מביאים איתם קרנות. אקסטון ווויליאמס מציעים להחליף את הקרנות בחליליות ואת המוזט באקורדיון או מפוחית. באיור כאן למטה תוכלו לראות רועים עם מוזט וקרן ב"בשורה לרועים" כתב יד מזמנו של אדם, הספרייה הלאומית של צרפת בפריז, NA 16251 עמוד 22.

תודה לנעמה כהן הנגבי, רננה ברטל ואחרים שעקבו בפייסבוק על העידוד להשלים את המשימה, ולאוריה גלעד, עמרי זמלר, אורי יעקב ואורי קינברג על השתתפותם בקריאה מקדימה. הקובץ זמין לכל ברשת בעמוד שלי, Ayelet Even-Ezra ב- academia.edu, ואני מקווה שבהמשך גם בספריות אוניברסיטאיות. אם אתם מלמדים, לומדים את הטקסט, מעלים סצנה, שיר, או את המחזה כולו, אנא ספרו לי על כך. זה ישמח אותי מאד!

הדמויות

מְרִיּוֹן, המכונה גם מרוט: רועה, חברתו של רובין
אוֹפֶרֶט המכונה גם פשוט "האביר": אביר חולף
רוֹבִין, בן זוגה של מריון
גוֹטְיָה, המכונה "הראש" או "ראשן", בן דודו של רובין
בוֹדוֹן, בן דודו של רובין
פְּרוֹנֶל, המכונה גם פֶּרֶט, או פְּרוֹט: רועה, חברתה של מריון
הוֹצֵרֶט, נגן מוזט ובן החבורה
שני נגני קרנות אלמונים (משתתפים רק בסצנה האחרונה כניצבים)

תקציר העלילה

(1) מריון, רועה צעירה, יושבת ומחכה לרובין, בן זוגה. אוברט האביר חוזר מטורניר ומציד ופוגש בה. הוא מחזר אחריה לשווא ועוזב. (2) רובין מגיע והם שרים זה לזה, אוכלים, ורוקדים. (3) רובין רץ לעיירה לקרוא לשני בני דודיו, גוטיה ובודון, להוארט, נגן מוזט, ולפרונל, רועה אחרת, להצטרף ולערוך מסיבה קטנה, וכן כתגבורת במקרה שהאביר ישוב להטריד את מריון. (4) בזמן העדרו האביר אמנם חוזר ומנסה לפתות את מריון שוב. גם הפעם הוא מתייאש, אבל בדרכו משם הוא פוגש את רובין ומכה אותו כהוגן. מריון נחלצת לעזרת רובין והאביר חוטף אותה למקום קרוב. גוטיה ובודון מגיעים מאוחר מדי ויחד עם רובין הולכים להציץ באביר ובמריון. (5) מריון מצליחה שוב להדוף את האביר. רובין יוצא ממחבואו ומתרברב שהיה מנסה להציל את מריון אילולא מנעו זאת ממנו בודון וגוטיה. הוארט ופרונל מצטרפים. (6) החבורה כולה משחקת

במשחקי חברה. זאב שחטף כבשה מהעדר קוטע את המשחקים ורובין יוצא לתפוס אותו. (7) הוא חוזר עם הכבשה בזרועותיו, ולאחר שיחה וארגון הפיקניק, יוצא שוב אל העיירה להביא מטעמים נוספים (8) החברים עורכים את השולחן, רובין שב בליווי שני נגני קרנות ואחרי ארוחה וכמה הקנטות נוספות מוביל בריקוד את חבריו אל היער.

סצנה ראשונה

משתתפים: מריון, האביר. מריון יושבת במקום סמוך ליער לבדה, כבשים סביבה

מריון

רובין אוהב אותי, רובין הוא,
רובין אותי שאל
אם אהיה שלו
רובין קנה לי חולצונת
מבד אדום קטנטונת
מעיל קטן וחגורות, הי
טרילילה.
רובין אוהב אותי, רובין הוא,
רובין אותי שאל אם אהיה
שלו

הוּ - בִּין - רוּ תִי-אוּ הַבּ - אוּ בִּין - רוּ
הַ - א - אַם אַל - שׁ תִּי - אוּ בִּין - רוּ
נָה - קַנְ לִי בִּין - רוּ לוּ - שׁ יֵה
דוּם אַ - בַּד - מַנְת - צוּ חוּל
טֶן - קַעֲל - מַנְת - טוּ קַטְנָ
לֵה - לִי - לִי לִי - טְרִי נַת - רוּ גוּ - חוּ
25 הוּ בִּין - רוּ תִי-אוּ הַבּ - אוּ בִּין - רוּ
הַ - א - אַם אַל - שׁ תִּי - אוּ בִּין - רוּ
לוּ - שׁ יֵה

אביר

מִן הַתְּחִרֹת חוֹרְתִי בְּשֶׁדְּרָה
וּמִצְאֹתִי לְבַדָּה יִפְהַפְּיָהּ

תִּי - זֶר - חַ רֹוֹת - חַ - תְּ - הַ מֶן
תִּי - צֹא - מַ - וּ רְהָ - שֶׁד - בּ
יֵה - פִּי - פִּי - דַּהּ - בּ - ל

מריון

הי רובין, אם אותי תאהב
קח אותי עכשיו

הי רובין - או אם בין - רו - תי - או תא -

הב קח או - תי - עב שיו -

אביר

שלום שלום רועה טובה!

מריון

שלום אדון

אביר

באהבה:

ספרי נא מותק לאביר
מדוע כך פצחת בשיר
בעליות ללא הפסק:

(שר)

הי רובין, אם אותי תאהב
קח אותי עכשיו

הי רובין - או אם בין - רו - תי - או תא -

הב קח או - תי - עב שיו -

מריון

מה לא ברור כאן אדוני,
אוקב אותו והוא אותי.
ואת אהבתו גילה
כשנתן לי סלסילה
מקל רועים, סכין וצרור.

אביר

אמרי, כלום לא ראית ציפור,
שעפה בשדה לכאן?

מריון

אדון, ראיתי שם מלאן
כאן בשיחים מתגוררים
גם חוחיות וגם דרורים,
אשר יפה מאד שרים.

אביר

יפה שלי, חי הקדושים,
זאת לא שאלתי, אלא אם
ראית ליד הנחלים
ציפור ששמה תמירון עוברת?

מריון

החיה אשר נוערת?
ראיתי שני חמורונים
אתמול בשביל הזה הולכים.
אותם חיפשת, מר אדון?

אביר

אוי לי, ישר לאבדון.
אמרי, ראית כאן שלדגון?

מריון

דגיגון? ממש ממש מזמן
כשסתא אָם פתחה שולחן,
בחג.⁸ שלה הן הכבשים.

אביר

אני המום, פשוט עושים
ממני צחוק, ללא בושה.

מריון

אדון, אמור בבקשה,
מה החיה על זרועך?

אביר

בו.

מריון

הוא אוכל מלקמך?

אביר

לא, רק בשר.

מריון

איזה ציפור!
תראו, עם ראש עשוי מעור!
לאן תלך?

אביר

לנחל זה

מריון

רובין בכלל אינו כזה
עם רובין כיף הרבה יותר.
כשבמוֹנֵט הוא מאלתר
העיר כולה לו מריעה.

אביר

תגידי, מותק של רועה,
אביר, היית רוצה לבחור?

מריון

אדון, קח צעד לאחור!
אביר, אין לי מושג, אולם,
מן הגברים שבעולם
את רובין לבדו אוֹהֵב.
בבוקר ועם צאת כוכב
הוא בא, תמיד מביא איתו
פרוסה נאה מגבינתו
היא עוד אצלי במוֹתְנֵה,

---

⁸ הכוונה לחג הפסחא.

ויש לי גם לחמניה
שהוא הביא לי לאכול.

אביר

טוב, טוב. אמרי, יפה מכל,
תרצי אתי להשתוֹבב
על סוס נאה, ונסתובב
בעמק שם ליד סככה?

מריון

אוי לי, אדון! קח את סוסך!
פֶּצַע אותי ביד כמעט.
הסוס של רובין לא יבעט
כשאתלווה לרכיבה

אביר

רועה, תהיי לי אהובה?
ותיעני לתחינותיי?

מריון

אדון, תרד ממני, די!
לי לא מתאים כל זה בכלל
ובי הסוס כמעט נתקל.
שמע, איך קוראים לך, אדון?

אביר

אופֶּרֶט

מריון (שרדה)

אל תטרח לשווא
אדון אופֶּרֶט
כי אני אוקב
רק את רופֶּרֶט

אביר

אז לא, רועה?

מריון

לא! די בזאת!

אביר

רועה אותי את לבזות,
לתחינותיי את לא שועה.
אני אביר ואת רועה!

מריון

זו לא סיבה לאהבה

רועה קטנה, אבל לי יש
גבר חמוד ולא טיפש

אביר

נְרַבָּה האל שמחת שניכם,
אצא לי לדרכי אם כן.
ולא אומר עוד אף מילה.

מריון

טרילי טרילי
טרילילה טרילוללה
טרילי טרילי
טרילילה טרילולו

לה לו לה-טרוי לה לי-טרוי לי לי-טרוי לי - טרוי
לו לה-טרוי לה לי-טרוי לי לי-טרוי לי - טרוי

אביר

היום רכבתי לי לצד
יער כה נחמד
פגשתי רועה יפה
אף מלך לא ראה כמותה
הי טרילי טרילי
טרילילה טרילוללה
טרילי טרילי
טרילילה טרילולו

ער - י צד - ל לי תי - בב - ר יום - ה
פה - י עה - רו תי - גש - פ מר - נח כה
הי תה - כמו אה - ר לא לך - מ אף
לה לו לה-טרוי לה לי-טרוי לי לי-טרוי לי - טרוי
לו לה-טרוי לה לי-טרוי לי לי-טרוי לי - טרוי

סצנה שנייה

משתתפים: מריון, רובין
(מריון שרה, רובין מתקרב)

מריון

הי רובין, טרילי טרילולו
בואה אלי, טרילי טרילולו
ונשחק בטרילי טרילולו
בטרילילולו

לי - טרוי לי - טרוי שון - בי - רו הי
לי - טרוי לי - טרוי לי - א אה - בו לו
לי - טרוי לי - טרוי ב חק - ש - נ - ו לו
לו לי - טרוי לי - טרוי לו

רובין

לוי - טרי לוי - טרי יון - רי - מ - הי
לוי - טרי לוי - טרי בא - ני - נ - ה - לו
לוי - טרי לוי - טרי ב - חק - ש - נ - ו - לו
לו לוי לוי - טרי - ב - לו

הי מריון, טרילי טרילילו
הגני בא, טרילי טרילילו
ונשחק בטרילי טרילילו
בטרילילילו

מריון

רובין!

רובין

מרוט!

מריון

עכשיו באים?

רובין

החלפתי, חי כל הקדושים
את הלְסוּטָה, בגלל הקור
במעיל של צמר עם כפתור.
גם תפוחים הבאתי לך!

מריון

אותך זיהיתי כך או כך,
הכרתי את קולך כשבאת,
גם אותי מיד הכרת?

רובין

לפי קולך והכבשים.

מריון

רובין, תשמע, אך אל תשים
לבך לזה מדי, אהוב:
היה כאן איש אחד רכוב
על סוס, וגם ענד כפפה
ועל זרועו ציפור יפה.
פטפט, אהבתי דרש,
אבל אותי הוא לא כבש
כי לא אפגע בך, לא כן?

רובין

היית הורגת אותי, כן,
אך אם הייתי בא בזמן
ביחד עם גוּטְיָה "ראשן"
ועם בודון בן דודתי
כל השדים היו אתי!
הוא לא היה יוצא שלם!

מריון

רובין, אהוב, אל תתחמם,
נחגוג אנחנו זו עם זה

רובין

בעמידה או על כסא?

מריון

נו, בוא ולצדי תשב
נאכל?

רובין

מסכים, אני רעב
אשב איתך ולא אקום.
אוי, לא הבאתי לנו כלום!
איזו טעות, כמה טיפשי

מריון

אין מה לדאוג, עוד בכיסי
גבינה, וגם במתניה
נמצאת אותה לחמניה
ויש גם תפוחים לרוב

רובין

גבינה שמנה! אח, כמה טוב!
אכלי גם את,

מריון

תאכל, תאכל,
ואם תהיה צמא, תוכל
לשתות מהקנקן. תחזיק -

רובין

אם רק היה פה הנקניק
של סבתא אָם, היה מושלם!

מריון

נו רובין חומד, הוא לא כאן,
הוא עוד תלוי מהתקרה
זה מה שיש כאן, אין ברירה,
לצהררים יש כאן די

רובין

כואבת לי הבטן, אי.
אתמול שיחקנו מחניים⁹

מריון

קיבלת עונש משמיים.
באמת שיחקת בכדור?

⁹ במקור, משחק כדור כפרי שבו שתי קבוצות מנסות כל אחת להעביר את הכדור לשטחה של האחרת. משחקים כאלה נאסרו מאוחר יותר על ידי רשויות מסוימות, כנראה מפני שהפכו לקטטות אלימות רבות-משתתפים.

רובין

תשמעי את זה ברור
תשמעי ברור

Two staves of musical notation in 3/8 time. The first staff has lyrics: תש - מ - עי - את זה ב - רור. The second staff has lyrics: תש - מ - עי - ב - רור.

מריון

תרצה עוד משהו לאכול?

רובין

לא לא,

מריון

אשים אז את הכל
כאן, את הלחם, הגבינה,
עד שנרצה בעוד מנה.

רובין

הניחי שם בסלסילה

מריון

הנה! כשרק תאמר מילה
זה מבוצע תוך רגע קט.

רובין

עכשיו אֶבְסֶן, האם גם אֶת
אהובתי האמיתית
אני שלך, זאת כבר גילית.

(רובין ומריון שרים לחילופין. במהלך השיר הוא מעניק לה חגורה, ארנק וסיכה והיא מניחה את הזר על ראשו)

רובין

רועה קטנטונת,
מתוקה שלי
תני לי אותו, את הזר,
חמודתי
תני לי אותו, את הזר,
חמודתי

Four staves of musical notation in 3/8 time. The lyrics are: ש - קה - תו - מ נ - ט - טו - קטנ עה - רו. תו - או - לי תני תני. תני תני. תני - ד - מו - ח זר - ה - את. תני - ד - מו - ח זר - ה - את. תני - ד - מו - ח זר - ה - את.

מריון

רובין, רוצה אותו על ראשך
על ראשך,
סימן לאהבה?

ראש על - תו - או - צה - רו - בין - רו
- סי - ך - ראש על - ך
בה - א - ל - מן

רובין

כן, כן ואת תהיי אהובתי
ותקבלי את חגורתני
את ארנקי וסיכתי
רוצה קטנטונת,
מתוקה שלי,
תני לי אותו, את הזר,
חמודתי

י - ה - ת - את - ו - בן - בן
- קב - ת - ו - תי - ב - הו - א
תי - ר - גו - ח - את - לי
- סי - את - ו - קי - נ - אר - את
- טו - קטנ - עה - רו - תי - ב
לי - ש - קה - תו - מ - נת
זר - ה - את - תו - או - לי - תני
תי - ד - מו - ח

מריון

בחפץ לב, חמוד שלי.

מור - ח - לב - פץ - ח - ב
לי - ש

אולי נרקוד ריקוד נחמד?

רובין

עם ראש לראש או יד ביד?
את כל הריקודים אכיר
כך מספרים בכל העיר

(שרים חליפות, רובין מדגים צעדי ריקוד בהתאם לבקשותיה של מריון)

מריון

רובין, בחיי אביך
התדע יפה לצעוד?

ר - ב - ין ב - ח - יי א - בי - ך
ה - ת - דע - י פה - לצ - עוד

רובין

בטח, בחיי אמי,
כן, אצעד יפה מאד
לפנים ולאחור, כן,
לפנים אחורה

ב - טח ב - ח - יי א - מי -
אוד - מ - פה - י - ער - אצ - כן
א - חור - ל - ו - נים - פ - ל
ר - חו - א - נים - פ - ל

מריון

רובין, בחיי אביך
תעשה סיכוב של ראש

ר - ב - ין ב - ח - יי א - בי - ך
ראש - של - בוב - סי - ש - ע - ת

רובין

בטח, בחיי אמי,
אסובב לך את הראש
ככה לעשות, יפונת?
ככה לעשות?

ב - טח ב - ח - יי א - מי -
ראש - ה - את - לך - בב - סו - א
נת - פו - י - שות - ע - ל - כה - ב
שות - ע - ל - כה - ב

מריון

רובין, בחיי אביך,
תעשה סיכוב של יד

ר - ב - ין ב - ח - יי א - בי - ך
יד - של - בוב - סי - ש - ע - ת

רובין

בטח, בחיי אמי,
מה שתבקשי - מיד
בצורה כזו, יפונת?
בצורה כזו?

Musical score for 'Rabin' in 3/8 time, G major. The score consists of four staves. The lyrics are: מי - א - יי - ח - ב - טח - ב / יד - מ - שי - בק - ת - ש - מה / נת - פו - י - זו - כ - רה - צו - ב / זו - כ - רה - צו - ב

מריון

רובין, בחיי אביך,
גם לנשף מפואר?

Musical score for 'Marion' in 3/8 time, G major. The score consists of two staves. The lyrics are: ר - בי - א - יי - ח - ב - בין - רו / אר - פו - מ - שף - נ - ל - גם

רובין

בטח, בחיי אמי,
אבל שיערי קצר
אם כי מאחור ארוך הוא,
מאחור ארוך הוא

Musical score for 'Rabin' in 3/8 time, G major. The score consists of four staves. The lyrics are: מי - א - יי - ח - ב - טח - ב / צר - ק - רי - ע - ש - בל - א / הוא רוך - א - חור - א - מ - כי - אם / הוא רוך - א - חור - א - מ

(סוף הדואט)

מריון

פְּרָנְדוֹל אתה יודע?

רובין

כן, זה קצב משגע
אבל מכנסיי קרועים -

מריון

אנחנו לבושים מתאים,
אל תדאג, אהוב, קדימה!

רובין

חכי, אביא לי טמפּוֹרִינָה,
וגם מוֹזֵט עם באריטון

אביא אתי גם את בודון
אם את גוטייה איתו אלכוד
זה יהיה מועיל מאד
אם האביר לכאן ישוב.

מריון

רובין, מהר אליי תשוב,
ואם את פְּרוֹנְגֵל תִּרְאֶה,
תקרא גם לה מן המרעה,
נהיה כך חבורה נאה
היא שם אחרי המדשאה
כשביל לטחנת רוֹג'ר.
קדימה -

רובין

תני להסתדר!
ארוץ לשם מהר
מריון:
מהר!

סצנה שלישית

רובין מגיע בריצה מתנשף, הולם בדלת ביתו של גוטייה

רובין

הי, אתם כאן? בודון, גוטייה?
בן דוד, אם אתה שם, תפתח!
(גוטייה פותח)

גוטייה

אה, רובין! בוא כנס, יא אח
מה, למה אתה מתנשף?

רובין

זה כי אני כל כך עייף,
בקושי מסוגל לנשום

בודון

פגעו בדך?

רובין

לא, מה פתאם

גוטייה

שפוך, מישהו אותך היכה?

רובין

אולי תקשיבו לי דקה?
באתי לקרוא לכם מיד
כי קודם בא אביר אחד
רכוב על סוס, ועם מרוט
התחיל; אני חושש מאד
שהוא יחזור שוב בהקדם

גוטיה

אם רק יעז הוא ישלם!

בודון

בטוח, מה, אני נשבע!

רובין

תראו, תהיה גם מסיבה
אתם שניכם תבואו, גם
הוארט יהיה איתנו שם,
ופְרוֹנְלֵ. מה עוד צריך?
יהיו גם לחם שאור פריך
גבינה טובה ומי באר.

בודון

קדימה אח, נלך מהר.

רובין

לכו שניכם משם, אני
את פְרוֹנְלֵ לשם אביא
ואת הוארט

בודון

בסדר, לך

גוטיה

אנחנו מסביב נלך,
דרך הסלע הראשון
וגם אביא את הקלשון.

בודון

אני אביא את המחבט
הוא אצל בת-דודי בורגט.

(יוצאים, רובין ממשיך אל החורשה שבה יושבת פרונל)

רובין

הי פְרוֹנְלֵה! פְרוֹנְלֵ!

פרונל

זה רובין? מה אתה צוהל

רובין

יש מסיבה, מה, לא שמעת?
מרוט ביקשה, בואי גם את

פרונל

ומי יהיו?

רובין

את, כמובן,
אני, וגם גוטיה "ראשן"
הוארט, מרוט וגם בודון

פרונל

אז שאלבש שמלת שיפון?

רובין

לא לא, פְרוֹט, בשום פנים
בזו את תיראי מקסים
בואי אחריי, קדימה

פרונל

לך אתה, מיד אגיע,
רק אאסוף את הטלאים.

סצנה רביעית

על הבמה: האביר, מריון; מצטרפים בהמשך: רובין, גוטיה, בודון

אביר

האם זו את שם, בת רועים,
זו שבבוקר נראתה?

מריון

אוי נו אביר זה שוב אתה?
אולי תלך לדרכך?

אביר

נו מתקונת חתיכה:
לא התכוונתי לרעה
רק לברר אם לא נְרָאָה
כאן עוף עם פעמון קטן

מריון

לך בשדרה אל הבוסתן
תמצא אותו על קצה ענף
ממש עכשיו לשם הוא עף

אביר

ממש עכשיו?

מריון

ללא ספק

אביר

למי אכפת, שייחנק
עם חברה יפה כמותך...

מריון

בשם האל, אדון, תלך
אני רועדת מאימה

אביר

ממי?

מריון

מרובין, אז ממה?

אביר

ממנו?

מריון

כן, אם יגלה
כבר לא יאהב אותי הרי
ובשבילי הוא היחידי

אביר

מאף אחד לא תרעדי
אם תעניקי לי ליבך

מריון

עוד יתפסו אותנו, לך!
עזוב אותי במנוחה
אין לי דבר לומר לך.
השאר אותי עם כבשותיי

אביר

טיפש אני, הן לא כדאי
לטרוד על אחת כמותך

מריון

נכון, עדיף שכבר תלך.

שמעו! באים! יגיעו תיכף
(שרה)

The image shows three staves of musical notation in G major, 3/4 time. The first staff has lyrics: לל - ח - מ - שם - בין - רו. The second and third staves have lyrics: סף - כ - ליל - ח - ב. The notation consists of quarter and eighth notes.

רובין שם מחלל
בחליל של כסף
בחליל של כסף

(דיבור)

אדון, בשם האל, לך כבר

אביר

עלייך לא אקפּה דבר
יותר, רוּעָה. להתראות.

(מתקדם בשביל מעבר לטווח ראיתה של מריון. מבחין ברובין אוהז בבו בצוואר)
כפרי ארוך, שפּל, מה זאת?
למה תחנוק את הציפור?
אם מישהו לך יסטור
זה בהחלט יהא מוצדק

רובין

זה לא יפה, אדון, 'ני רק
פחדתי שהוא יברח

אביר

על היותך "עדין" כל כך

קבל סנוקרת לסנטר

(בועט בו בסנטר)

רובין

הצילו, אנשים, מהר!

אביר

צועק? אגרוף, בבקשה

(מכניס לו אגרוף, רובין נופל על הקרקע)

מריון

רובין? מריה הקדושה!

תוקפים אותך, נשמע שכן,

גם אם העדר לי יברח

עליי לבוא לעזרתו.

(ממהרת אליהם בשביל)

אוי לי, זה האביר איתו!

נדמה שבגללי הופך

רובין, אתה במצוקה?

רובין

האיש הזה אותי שחט!

מריון

באלוהים, אדון, כמעט

אותו קרעת לגזרים!

אביר

והוא, רופֶה, איך הוא הרים

את הציפור שלי? תראי!

מריון

הוא לא ידע איך, אדוני,

בשם האל, רחם מעט!

אביר

טוב - אם תבואי אִתִּי אַת

מריון

לא! לא אבוא

אביר

הו, בהחלט

אני חפץ רק כָּךְ כעת

ארכיב אותך על סוס אפור

מריון

אז תצטרך אותי לגרור

(מעלה אותה בכוח על הסוס)

רובין, איך לא תציל אותי?

(מתרחקים מעט)

רובין

אבוי, הכל איבדתי

קרוביי יגיעו באיחור;

מרוט אבדה; האף שבור
ומעילי נקרע גם הוא.

(גוטיה ובודון מגיעים)

גוטיה

הלו רובין, תתעורר
את מרוט מכאן לקחו
את מרוט מכאן לקחו

רר - עו - תת - בין - רו - לו - ה
חו - לק - כאן - מ - רוט - מ - את
חו - לק - כאן - מ - רוט - מ - את

רובין

אוי לי, גוטיה, זה אתם שם?
אָבוּד, מרוט אבדה לי גם

גוטיה

ולמה לא תציל אותה?

רובין

אוי שתוק, הוא את כולם יקרע
גם אם נהיה ארבע מאות,
הוא מטורף אחי, מאד
ויש לו חרב עצומה
החטיף לי בה מהלומה
שמכאיבה לי עד עכשיו

בודון

היה יכול להיות פה קרב
אם רק היינו כאן בזמן

רובין

נראה שהם הלכו מכאן:
בואו שלושתנו נמהר
אל השיחים ונסתתר
כי את מרוט אני קפץ
אם תעזרו לי, לחלץ.
הצלחתי קצת להתעודד

סצנה חמישית

על הבמה: מריון, האביר, רובין, גוטיה, בודון. מצטרפים בהמשך: הווארט, פרונל.

(האביר גוהר על מריון; רובין, בודון וגוטיה מציצים מן השיחים)

מריון

אדון, אם מעליי תרד
זה יהיה מאד נבון.

אביר

לא לא, רועה, זה לא נכון,
אני אקח אותך אתי
ונעשה קצת טרילילי
אל תהיי כל כך קשה
קחי קצת ברווז, בבקשה
שצדתי; נו קחי מנה

מריון

אני מעדיפה גבינה
תפוח ולחמניות
על הברווז עם הנוצות.
לא ישמח אותי כלום

אביר

באמת, מה, לא תרצי מאום?
כלום לא אוכל לך לספק?

מריון

נכון, אדון, בלי כל ספק,
ושום דבר לא יעזור.

אביר

רועה, האל אותך ישמור,
אמת, אני כזה אידיוט
לטרות על טיפשה כזאת!
שלום, רועה
(יוצא מן הבמה)

מריון

ביי, אדוני!
אוי רובין בטח עצבני,
אבדתי לו, ודאי חשב

רובין

(קורא מתוך השיחים)
הי-הו-

מריון

זה הוא קורא עכשיו!
(יוצאים מן השיחים)
אוי רובין, איך אתה מרגיש?

רובין

חי ושלם, הכראתי חיש
אחרי שקף הבטתי

מריון

אז בוא לכאן, חבק אותי

רובין

אם את רוצה - אז ברצון
(רץ ומנשק אותה)

מריון

תראו תראו את הטיפשון,
נישק אותי מול אנשים!

בודון

מרוט, אנחנו בני דודים
תוכלי לסמוך עלינו, כן

מריון

לא התכוונתי אליכם:
הרי הוא משוגע כזה
שיעשה בדיוק את זה
גם מול אנשי העיירה

רובין

קשה שלא

(מנשק טוב)

מריון

זה טוב קרה!
תראו איזה בחור נלוז

רובין

אלי, איך אלחם בעוז
אם האביר לכאן ישוב!

מריון

באמת רובין, מה זה חשוב.
איך התחמקתי לא תדע,
הרי..

רובין

(קוטע)

אני יודע, חמודה
ראינו מה עשית, מריון
'שאלתי את בן דודי בודון
ואת גוטיה: איך שהלכת,
החזיקו בי, שלא אבעט.
חמקתי ארבע פעמים!

גוטיה

אתה אמיץ בן אמיצים,
אך העניין נגמר בטוב
נשכח אותו מבלי לחשוב
אין מה לחזור על הדברים.

בודון

הוארט עוד לא כאן, חברים,
צריכה לבוא גם פרונל,
או, הנה הם!

גוטיה

תודה לאל.

הוארט, הבאת גם שיכָרט?¹⁰

הוארט

כן, בהחלט

מריון

שלום, פָּרט

פרונל

שלום לך ובְּרָכה, מרוט!

מריון

שמחים אותך מאד לראות!

עכשיו הגיעה עת לשיר:

כן עם כזו חבורה
יהיה לנו כיף אדיר

ריה - בו - ח - זו - כ - עס כן
היה לנו ל - א - כיף אדיר

סצנה ששית

משתתפים: בודון, הוארט, מריון, רובין, פרונל, גוטיה

בודון

יפה, עכשיו כולנו כאן

הוארט

כן

מריון

נשחק משחק קטן?

הוארט

בְּמִלְכִים וּמְלָכוֹת?

מריון

אולי משחק של מתנות,

כמו בימי חג המולד?

הוארט

קום הקדוש?¹¹

בודון

כן כן, הידד!

מריון

משחק שפל ודי טיפשי

¹⁰ סוג של מוזט.

¹¹ Saint Côme, Saint Coisne : משתתף אחד ממלא את תפקיד הקדוש. האחרים מגישים לו מנחות לכאורה, כל אחת בתורה, ומתאפקים לא לצחוק. מי שצוחק נפסל, ועונשו - למלא את תפקיד הקדוש בעצמו.

הוארט

אז את, מרוט, אל תצחקי

מריון

ומי יסביר לנו אותו?

הוארט

כל מי שלקדוש יבוא
לתת מנחה ויתאפק
יזכה; אך מי שמצחקק
צריך לתפוס את מקומו

גוטיה

מי הקדוש?

רובין

אני

בודון

אז בוא
גוטיה יגיש ראשון מנחה.

גוטיה

"קום הקדוש, קח מתנה
ואם גם זה לא מספק
אז קח.."

(מגחך)

רובין

פסול, הוא מצחקק!

גוטיה

צודק, מודה.

(מתחלפים, גוטיה עכשיו בתפקיד הקדוש)

הוארט

מרוט, לכאן!

מריון

מי הקדוש?

הוארט

גוטיה "ראשן"

מריון

(בפנים רציניות)

"הנה מנחה, קדוש מתוק"

הוארט

וואו, איך הצליחה לא לצחוק!
נו, מי עכשיו? תורך, פרוט

פרונל

"הנה, קדוש נכבד מאד,
אגיש בזאת את התשורה"

רובין

שיחקת אותה כאן, בחורה!

עכשיו תורכם, הוארט! בודון!

בודון

"קום הקדוש, הנה דורון"

(צוחק)

גוטיה

צחקת, טמבל, אז תורך

בודון

לא, אין מצב. הוארט, בוא!

הוארט

בא

"הנה שני מטבעות"

גוטיה (המלך)

פסילה!

(קם בכוונה להתחלף)

הוארט

איך? שב ואל תוציא מילה
עוד לא עשיתי כלום כמעט!

גוטיה

מה זה, רוצה מכות, הוארט?
אתה תמיד בסוף חוטף
בלי עניינים, בוא נתחלף
או שעל זה עוד תתחרט

הוארט

בסדר, נתחלף כעת

(תופס את מקומו של גוטיה בתור הקדוש)

רובין

"קום הקדוש.. - הכל רגוע?"

מריון

לא, המשחק הזה גרוע.
נכון, פֶּרֶט?

פרונל

משעמם

יהיה הרבה יותר הולם
אם נשחק משחק שונה.
אנחנו שתי בנות, הנה,
אתם ביחד ארבעה.

גוטיה

נפליץ כולם בהנאה
הכי טוב, לא?

רובין

איף, נו, גוטיה

ממש מצחיק זה יהיה
למה מול חברתי מרוט
אתה אומר מלים גסות?

למי שזה נשמע מוצלח
יש אף של כלב מלוכלך.
אל תעשה את זה יותר!

גוטיה

טוב, בשביל שקט אוותר.

בודון

אז נשחק

הוארט

איזה משחק?

בודון

אני רוצה, ואל תצחק,
במלכים ומלכות.
אשאל רק שאלות יפות
אם מלך תעשו אותי

הוארט

חי הקדושים, לא, אדוני
נספור ידיים ונחליט

גוטיה

בדיוק, חבר: מי שיושיט
ידו ב"עשר" הוא ימלוך

הוארט

בזה כולנו כאן נתמוך.
אז בואו יד על יד נשים

(מסתדרים במעגל ומושיטים ידיים למרכז)

בודון

הכל בסדר? כך עושים?
מי המתחיל?

הוארט

גוטיה ראשון

גוטיה

אני אתחיל וברצון:
אחת,

הוארט

שתיים

רובין

שלוש

בודון

ארבע

הוארט

מרוט, את המספר הבא.

מריון

כן, בשמחה: חמש

פרונל

ושש

גוטיה

ושבע

הוארט

שמונה

רובין

תשע

בודון

יש!

אני המלך רבותי!

גוטיה

צודק, מריה, בחיי
יפה, כולנו מרוצים

רובין

גרים וכתר לו נשים
הי הופ –

(נושאים אותו אל משטח מוגבה)

הוארט

פָּרָט, למלך תני
את פּוֹבְעֵךְ הצבעוני
וכתר על ראשו יהיה

פרונל

(מגישה לו את כובעה)
הנה, מלכי!

הוארט

אתה, גוטיה,
בוא לחצר! מהר! מיד!

גוטיה

(מגיע למקום מושבו של ה"מלך")
כן, ברצון, אדון נכבד.
צווה דבר שביכולתי
ולא יהיה לרעתי
ואציית בלי להרהר.

המלך (בודון)

קינאת פעם? לי ספר
אחר כך רובין יזומן

גוטיה

בכלב, אדוני, מזמן
אשר על דלת החדרון
של חברתי דפק באון
חשבתי שזה גבר שם!

המלך (בודון)

רובין, תורך

רובין

הו מלך רם,
שאל פֶרְצוֹנָה, על מי ומה

המלך (בודון)

איך כשנולדת בהמה
יודעים אם זוהי נקבה?

רובין

זו שאלה ממש טובה

המלך (בודון)

אז תענה

רובין

בשום פנים.

אך אדוני המלך, אם
תרצה לדעת, תסתכל
בה מאחור. לא תקבל
יותר. חושב שאלכלך?

מריון

צודק

המלך (בודון)

הי את, זה ענייך?

מריון

ודאי, זו שאלה סתומה

בודון

מרוט, אז שיגיד לי מה
ירצה

רובין

איני מֵעֵז

בודון

טפשוּן,

אז לך חבק את מריון
בעדינות הראויה
(רובין ניגש למריון ומנשק אותה)

מריון

תראו, נתן לי נשיקה!

רובין

זה לא נכון

מריון

הוא מרמה!
עדיין יש סימן, תראה,
נראה ממש כמו נשיכה

רובין

נגסתי כי הרגשת רֶכָה
ועדינה כמו גבינה.
טוב בואי נתחבק, קטנה

ונתפייס

מריון

שטן טיפש!
יש לך שכל של בול עץ!

רובין

אוף אלוהים!

מריון

אתה כועס?

בוא לידי ותתאפס
ולא אומר מילה, אם כן
אל תראה כזה מסכן

המלך (בודון)

הוארט, גש נא אל מלךך

הוארט

אבוא מיד, לפקודתך

המלך (בודון)

תגיד הוארט, באלוהים,
איזה בשר הכי טעים?
אדע היטב אם אתה כן

הוארט

אה, זנב חזיר טוב ושמן
בשום, חלב ואגוזים
אכלתי פעם, לא מגוזים,
עד שבטני התפוצצה

בודון

כן, אלוהים, מנה פצצה
זו האמת, אני בטוח

הוארט

פֶּרֶט - תורך

פרונל

לא, אין בי רוח

המלך (בודון)

הו דווקא כן. אמרי פרט
לאדונך את האמת:
מתי ואיפה לך הייתה
ההנאה הכי גדולה
באהבה. אני מקשיב.

פרונל

אה בשמחה על כך אשיב.
באמונה: כשבן זוגי
שאת לבו נתן רק לי
ליווה אותי עם הכבשים
אל השדה בין הפרחים.
לא פעם - כמה פעמים.

בודון

זה לא נכון

פרט

זה כן!

הוארט

שקרים

בודון

אני חושב שזה נכון.
מרוט, הגיעי לארמון

מריון

תן שאלה יפה כזאת

בודון

טוב, אז אמרי נא לי מרוט
עד כמה את אוהבת את
בן דוד שלי פה, רובינט
ואל תעזי לשקר

מריון

באמונה, אני יותר
אוהבת את רובין התם
מהכבשים שלי, וגם
מזו שרק המליטה, כן.

בודון

אהוב מאד, אכן אכן,
כולם צריכים לדעת זאת.

(גוטיה מגיע בריצה)

גוטיה

משהו רע קרה, מרוט
זאב בא וחטף כבשה

מריון

אוי! רובין, רויץ, בבקשה
לפני שהוא אותה מורט

רובין

גוטיה, תביא את המחבט
תראו אותי, אמיץ הלב!
הי קישטה, לך, זאב, זאב!

(לוקח את המחבט ורוץ החוצה מהבמה)

סצנה שביעית

משתתפים: רובין, מריון, גוטיה, בודון, הוארט, פרונל
(רובין חוזר עם הכבשה על הכתף, זנב מלפנים, ראש מאחור)

רובין

אז מה, אני גדול, או מה?
הנה, מרוט

(מחווה בראשו לכיוון הכבשה, עוד לא מוריד אותה)

מריון

אוי, מסכנה
היא נפצעה קשה ודאי

רובין

גם מטונפת למדי

מריון

אתה מחזיק אותה הפוך,
זנב קדימה, ראש מעוך!

רובין

לא חשוב, לא הסתכלתי
כשאותה מהר תפסתי
תרגישי, כאן היא הותקפה

גוטיה

(מצביע על איבר גס בכבשה)
גם כאן חטפה מכה יפה

מריון

גוטיה, אתה כזה מרשע

רובין

קחי את אותה, בבקשה
ושימי לב שלא תנשוך

מריון

לא, היא כולה שלווה ורוך
תן לה לרעות, להתאוורר

(רובין מוריד את הכבשה באחורי הבמה)

בודון

רובין, לי יש נושא אחר
לדעתי אם את מרוט
אתה אמנם אוהב מאד
עצה שלי – אותה תיקח
אם מר גוטיה יסכים לכך

גוטיה

מסכים

רובין

רוצה מאד, ודאי

בודון

קח

רובין

זה תלוי רק בי ודי?

בודון

כן, לא נפריע אל תדאג

(רובין בא ומחבק את מריון מאחור בהפתעה)

מריון

הי רובין, אל תתפוס חזק!
נו, ככה לא מתנהגים

בודון

שני אלה לא מעוררים
קנאה אצל פֶּרֶט, מדהים!

פרונל

בי? לא שמעתי בחיים
על בחורים שבי רוצים

בודון

אם רק תעזי לפעמים
סיכוי לא רע לך יהיה

פרונל

עם מי?

בודון

אתי או עם גוטיה

הוארט

אולי אִתִּי, גבירתי פֶּרֶט

גוטיה

אוי באמת, בשביל מוֹזֵט?
מלבד זה אין לך דבר
לי לפחות יש סוס, אֶפְסֶר,
ומחרשה עם להב טוב,
ואני מלך הרחוב
יש לי סט מעילים מוצלח
ויש לאמא גביע פח
שכשתמות יהיה שלי
והיא גם משלמת לי
בגרעינים לטחנה
וכל יום יש לנו גבינה
וגם חלב מהפרה
אני בכלל לא בעל רע,
אה? מה אומרת?

פרונל

כן, גוטיה

אבל אתי זה לא יקרה
בגלל אחי, שניכם טיפשים

שתוך שניה מתגוששים,
תלכו מכות עד שיחשיך

גוטיה

אם לא רוצה אז לא צריך
יש אחרים שמתחננים

הוארט

פָּרַט, מה יש לך בכיסים?

פרונל

יש חסה, לחם, מלח, שום.
ומה איתך, מרוט, אין כלום?

מריון

לא, לא ממש, רובין יעיד
חוץ מגבינה וגם שריד
של לחם בוקר אביבי
ותפוחים שלי הביא
הנה: הם, אם תרצי, שלך

גוטיה

מיש(ה)ו רוצה נקניק מומלח?

הוארט

כן, איפה?

גוטיה

פה, קרוב מאד

פרונל

לי יש גם שתי גבינות טריות

הוארט

מאיזה סוג?

פרונל

חלב כבשים

רובין

וליי יש אפונים קלויים

הוארט

חושב שנסתפק בהם?

רובין

יש תפוחים צלויים גם כן.
מרוט, רוצה אחד כעת?

מריון

אין חוץ מזה?

רובין

יש

מריון

באמת?

אתה מסתיר איזה דבר?

רובין

מאפה לי נהדר
שממנו לא יחסר
ואותו נאכל לאט
פה לפה, אני ואת
רק חכי לי כאן מרוט
שאשוב ונדבר

נו - מ - מ - ש - דר - ה - נ - לי פה - א - מ
אט - ל - כל - נא - תו - או - ו - סר - יח - לא
לי - כו - ח - רק - את - ו - ני - א - פה - ל - פה
בר - ד - נ - ו - שוב - א - ש - ט - רו - מ - כאן

רוצה יותר מזה, מרוט?

מריון
בהחלט!

רובין

אומר רק זאת:

יש לי גם פרגית קטנה
עם ירך כה שמנמנה
ואותה נאכל לאט
פה לפה, אני ואת

נה - קט - גית - פר - גם - לי - יש
נה - מ - שמנ - כה - רך - י - עם
אט - ל - כל - נא - תה - או - ו
את - ו - ני - א - פה - ל - פה

רק חכי לי כאן מרוט
שאשוב ונדבר

מריון

רובין חזור אליי מהר

רובין

כן מתוקה, אחת ושתיים
ואתם תאכלו בינתיים.
אל תחכו לי, לא כדאי

מריון

לא, זה יהיה חצוף מדי,
אמתין לך גם עד מחר

רובין

אל תחכי, את הסינר
בתור מפה פרשי לך כאן
ותערכו את השולחן.
אחזור מיד, אצא כעת.

סצנה שמינית

על הבמה: מריון, פרונל, הווארט, גוטיה, בודון; מצטרפים בהמשך: רובין, נגני קרנות

מריון

פרשי את סינרד, פֶרֶט
תראי, שלי נקי פחות

פרונל

כן בשמחה רבה, מרוט
אם זה כל מה שתבקשי
(פושטת ומוסרת למריון)

הנה, כולו שלך, אז קחי
פרשי את איפה שכדאי

הווארט

קדימה שימו רבותיי
את הבשר בבקשה
(עורכים את האוכל)

פרונל

הוי תסתכלי מרוט לשם
נראָה שרובין מתקרב

מריון

כולו רוקד ומתלהב
נכון שהוא בחור מוצלח?

פרונל

כן והוא מתאמץ כל כך
שתחשבי עליו טובות

מריון

וגם הביא נושאי קרנות!

הווארט

איפה?

גוטיה

הבחורים ששם
שמחזיקים קרנות איתם

הווארט

אני רואה אותם היטב
(רובין והנגנים מגיעים)

רובין

מרוט אמרי, מכל הלב,
האם אוהבת את אותי?

מריון

ברור

רובין

תודה יקירתי

ענית מבלי להתלבט!

(מבחינה בכלים שהביא)

מריון

מה אלה?

רובין

אלה כלי מוזט.

הבאתי אותם מהכפר

(תופס אחד ומראה לה אותו)

תראי איזה כלי נהדר!

מריון

בוא שב כאן לידי רובין

ושם יישבו החברים

רובין

יָפָה שלי כן, בשמחה

מריון

בואו ניגש לארוחה

חמוד, קח חתיכה מזה.

על מה אתה חושב, גוטיה?

גוטיה

אה רק על רובין, חמודים,

אם לא היינו בני דודים

הייתי פֶּךְ כבר מתאהב

הגוף שלך בנוי היטב.

בודון, נכון היא חתיכה?

רובין

זו לא החברה שלך,

תוריד ת'יד מהר, גוטיה!

גוטיה

נו מה, אתה כבר מקנא?

רובין

ברור

מריון

הי רובין, אל תטרח

רובין

תראי, הוא שוב נוגע כך!

מריון

גוטיה, תרגיע, בחיי

תפסיק עם השטויות ודי

ותתרכז בחוגגים

גוטיה

אני מכיר שירים יפים

על עלילות גבורה, רוצים?

בודון

כן

גוטיה

שקט! כולם מקשיבים

(שר)

"חרא" אמר רמקרוזקה
לאודיניקה

רובין

אוף, לא רוצים יותר, גוטיה
תגיד, תהיה כזה תמיד?
אתה זמר ממש מחריד

גוטיה

טיפשים כל מי שמגנים
את תמלילי הנפלאים
מה, זה לא שיר יפה מאד?

רובין

ממש לא

פרונל

בואו ונרקוד
בפּרָנְדוּל רובין יוביל
הוארט את המוזט יפעיל
והם שם ינגנו קרנות

מריון

קדימה, בואו לפנות
(אוספים את האוכל)
רובין חמוד, בוא ותוביל

רובין

את באמת קוץ לא רגיל

מריון

תרקוד, הנה חיבוק נחמד
(מחבקת אותו ונותנת לו נשיקה)

רובין

אם כך, ארקוד טוב במיוחד
בגלל הנשיקה שלך
אבל לפני כן רק איתך
אַרקוד, כי שנינו רקדנים

מריון

איך שתרצה, אז בוא ושים
יד על המותן כאן חמוד
(שניהם רוקדים יחד)

מריון

אח, רובין, יופי של ריקוד

רובין

רקדתי טוב, מרוט קטנה?

מריון

מאד, החסרתי פעימה
כשדילגת במחול

רובין

עכשיו אוביל כאן פרנדול!

מריון

זה בהחלט יהיה כדאי

רובין

קדימה קומו, רבותיי

(קמים ואוחזים ידיים)

חכו, לראש הטור אלך.

מרוט, תני לי את כפפתך

ובשמחה רבה ארקוד

(מריון נותנת לו כפפה, רוקדים את הפרנדול)

פרונל

רובין, הלך יפה מאד!

למחוא כפיים בבקשה

רובין

בו - או - א - ח - רי - כן - בו - או

אל - עול - מש - ב - הי - עול - מש - ב - הי - עול - מש - ב

שה - חור - ה

בואו אחריי, כן בואו
במשעול הי, במשעול הי,
במשעול אל החורשה

(מוביל את שורת הרוקדים החוצה מהבמה)

לקריאה נוספת

אדם דה לה האל, *מחזה הפיות*, תרגמו חנה ושמואל שקולניקוב (ירושלים: כרמל, 1999)
Musical Culture in the World of Adam de la Halle, Ed. Jennifer Saltzstein (Brill: Leiden, 2016)

Billiet, Frédéric, « Itinéraire musical de la pastourelle de Robin et Marion de la fin du XIIIe siècle à la fin du XVIe siècle », *Reinardus*, 16, 2003, p. 63-81

Brownlee, Kevin, « Transformations of the couple: genre and language in the Jeu de Robin et Marion », *The Philology of the Couple*, éd. Lionel J. Friedman, *French Forum*, 14, Supplement No 1, 1989, p. 419-433. [jstor.org]

Butterfield, Ardis, « Historizing performance: the case of the Jeu de Robin et Marion », *Cultural Performances in Medieval France: Essays in Honor of Nancy Freeman Regalado*, éd. Eglal Doss-Quinby, Roberta L. Krueger et E. Jane Burns, Cambridge, Brewer, 2007, p. 99-107.

Cruse, Mark, Gabriella Parussa et Isabelle Ragnard, « The Aix Jeu de Robin et Marion: image, text, music », *Studies in Iconography*, 25, 2004, p. 1-46.

Ferrand, Françoise, « Esprit et fonctions de la danse au XIIIe siècle », *Recherche en danse*, 1, 1982, p. 29-38

Fontaine, Marie-Madeleine, « Danser dans le Jeu de Robin et Marion », *Le corps et ses énigmes au Moyen Âge. Actes du colloque, Orléans, 15-16 mai 1992*, éd. Bernard Ribémont, Caen, Paradigme, 1992, p. 45-54

Fowler, Maria Vedder, *Musical Interpolations in Thirteenth- and Fourteenth-Century French Narratives*, Ph. D. dissertation, Yale University, New Haven, 1979, xi + 559 p. [PQ]

Hurlbut, Jesse, « Body language in Le jeu de Robin et Marion: the Aix witness », *Gesture in Medieval Drama and Art*, Kalamazoo, Medieval Institute Publications (Early Drama, Art, and Music, 28), 2001, p. 221-229.

השירים

סצנה 1

1. מריון "רובין אוהב אותי"
2. האביר "מן התחרות"
3. מריון "הי רובין אם אותי תאהב"
4. האביר "הי רובין אם אותי תאהב"
5. מריון "אל תטרח לשווא אדון אוברט"
6. מריון "רועה קטנה אבל לי יש"
7. מריון "טרילי טרילי"
8. אביר "היום רכבתי לי"

סצנה 2

9. מריון "הי רובישון"
10. רובין "הי מריון"
11. רובין "תשמעי את זה ברור"
12. דואט רובין ומריון "רועה קטנטונת"
13. דואט רובין ומריון "רובין בחיי אביך"

סצנה 4

14. מריון: "רובין שם מחלל"
15. גוטיה "הלו רובין תתעורר"

סצנה 5

16. מריון "עם חבורה כזו"

סצנה 7

17. רובין "מאפה לי נהדר"
18. רובין "יש לי גם פרגית קטנה"

סצנה 8

19. גוטיה "רמברז' שר חרא אודיג'יה"
20. רובין "בואו אחריי"

